

SPIS TREŚCI

KILKA SŁÓW NA POCZĄTEK	7
I. WOBEC MARKSIZMU	15
1. Dlaczego zafascynował ich marksizm?	15
2. Ideologia kapłana i filozofia błazna	27
3. Dzieje marksizmu opowiedziane przez historyka idei i polemistę	42
a) Przedmiot i metoda	42
b) Trzy motywy w marksizmie	48
c) Religijne źródła marksizmu: eschatologia	53
d) Religijne źródła marksizmu: epistemologia	57
4. Debata – marksizm: religia czy gnoza?	69
II. ALIENACYJNA TEORIA RELIGII	76
1. Ateistyczny <i>topos</i>	76
2. Religia przeciw człowiekowi?	78
3. U źródeł Oświecenia – Spinoza	84
4. Redukcyjna i anty-redukcyjna interpretacja religii	93
5. Mistyka – jej <i>genesis</i> z człowieka	101
6. Religia w obszarze mitu	106
7. Diabeł bez Boga?	115
8. Debata – czy człowiek może być zbawiony?	125
III. KRYZYS RACJONALIZMU	132
1. Polemista	132
2. Racjonalizm jako „myślenie krytyczne”	135
3. Alienacja rozumu? Spór z pozytywizmem	143
4. Prawda a rozumienie historyczne	153
5. Prawda jako mit	167

6. Tropem Husserla	178
7. Prawda i prawda absolutna	184
8. Debata – Kołakowski irracjonalista?	195
IV. POZNANIE RELIGIJNE	203
1. Tomizm jako „ideologia kościelna”	203
2. Na tropach „religijności bezkościelnej” – mistyka	208
3. Chrześcijaństwo wobec kartezjanizmu – irracjonalizacja wiary	219
4. Poznanie religijne a poznanie mityczne	223
5. Wiara i rozum w <i>Jeśli Boga nie ma...</i>	224
a) Rozszczępienie <i>ratio</i> i <i>sacrum</i>	224
b) Krytyka teologii naturalnej	233
c) Cechy dystynktywne poznania religijnego	238
6. Głos w sporze o demityzację – Jaspers i Bultmann	244
7. Debata – pomiędzy Jerozolimą a Atenami	253
V. WOBEC ETYKI	262
1. Marksista z ludzką twarzą	262
2. Walka z „etyką kodeksu”	264
3. Albo wartość, albo wolność	271
4. Uczone dywagacje w kwestii wyprowadzenia zdań powinnościowych ze zdań opisowych	277
5. Kant czyli etyka godności	284
6. Czy istnieje dobro, jeśli Boga nie ma?	287
7. Debata – bojaźń Boża początkiem mądrości	300
VI. DIALOG WE TRÓJE: SCEPTYK, MISTYK, NIHILISTA...	309
1. Ekspozycja: nihilistyczny węzeł	309
2. Przyjaciele Hioba	313
a) Sceptyk	313
b) Mistyk	316
c) Nihilista	321
3. Co ich łączy, a co dzieli?	324
4. Mała koda	329
Bibliografia wybranych prac Leszka Kołakowskiego za lata 1947–1994	331
Bibliografia wybranych prac o Leszku Kołakowskim	355
Inne pożyteczne książki	368
Indeks nazwisk	377